

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia   maja 2011 r.

**Pani
dr inż. Danuta CIECHAŃSKA
Dyrektor
Instytutu Biopolimerów
i Włókien Chemicznych**

w Łodzi

**LLO-4101-02-02/2011
P/11/159**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła kontrolę w Instytucie Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi, zwanym dalej „Instytutem”, w zakresie gospodarowania majątkiem w latach 2009 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 27 kwietnia 2011 r. - Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Instytutu w zakresie gospodarowania posiadanym majątkiem, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, zwłaszcza dotyczących nieprowadzenia ksiąg obiektów budowlanych oraz niepoddawania kontroli okresowej stanu technicznego tych obiektów.

Pozytywną ocenę NIK uzasadniają następujące oceny częściowe:

1. Instytut prawidłowo wykorzystywał posiadany majątek do realizacji zadań statutowych. Poza działalnością podstawową Instytut prowadził w badanym okresie określoną w statucie działalność gospodarczą usługową na zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej², wykonywaną na rzecz podmiotów

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.

krajowych i zagranicznych.

Powyższa działalność była wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności podstawowej Instytutu.

Zastrzeżenia NIK budzi prowadzenie działalności usługowej ze stratą, bowiem po zapłaceniu podatku VAT przychody netto ze sprzedaży usług badawczo–technicznych wyniosły w 2009 r. 750.542,00 zł, a koszty 780.216,00 zł, w 2010 r. odpowiednio 719.375,00 zł oraz 856.336, 00 zł.

Instytut udostępniał składniki swojego mienia poprzez zawarcie 3 umów na wynajem zbędnych pomieszczeń o powierzchni ogółem 650,4 m, uzyskując z tego tytułu przychody netto (po zapłaceniu podatku VAT) w wysokości 183,5 tys. zł. w 2008 r., 240,6 tys. zł. w 2009 r. i 246,5 tys. zł. w 2010 r.

W zawartych umowach dotyczących wynajmu pomieszczeń w budynkach Instytutu ustalono w wyniku negocjacji stawki najmu za 1 m² powierzchni od 10 zł. do 20,35 zł..

2. W ustawowym terminie do dnia 31 marca 2011 r. Instytut opracował statut i regulamin organizacyjny, dostosowane do postanowień ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych³.
3. Działalność Instytutu w latach 2009 – 2010 zamknęła się zyskiem netto w wysokości odpowiednio: 196,4 tys. zł. i 116,3 tys. zł. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły z 8.854,2 tys. zł. w 2009 r. do 9.025, 9 tys. zł. w 2010 r., tj. o 2%.

W strukturze tych przychodów, ze względu na źródła ich pochodzenia, udział dotacji budżetowych pochodzących z części 28 – Nauka zmniejszył się z 7.352,1 tys. zł w 2009 r. do 6.881,7 tys. zł. w 2010 r.

Wzrosły natomiast przychody netto ze sprzedaży produktów z 1.502,1 tys. zł w 2009 r. do 2.144,1 tys. zł w 2010 r., tj. o 42,7%. Instytut nie posiadał zobowiązań długoterminowych i rezerw na zobowiązania, zaś zobowiązania krótkoterminowe ogółem posiadały tendencję malejącą i wynosiły według stanu na koniec poszczególnych lat 2008–2010 odpowiednio: 566,7 tys. zł, 530,5 tys. zł oraz 428,3 tys. zł.

Udział zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług stanowił w zobowiązaniach ogółem 36% w 2008 r., 20,7% w 2009 r. i 20,3% w 2010 r.

Należności Instytutu z tytułu dostaw i usług stanowiły w 2008 r. 85% ogółu należności (493,6 tys. zł.), w 2009 r. (437,4 tys. zł.), a w 2010 r. 89,2% (702,5 tys. zł.).

Instytut nie posiadał należności przeterminowanych oraz uznanych za nieściągalne.

---

³ Dz. U. Nr 96, poz. 618

W okresie objętym kontrolą Instytut dokonywał odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, stosując metodę liniową i stawki amortyzacyjne określone w załączniku nr 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴.

4. Dokonywane przez Instytut zakupy aparatury naukowo – badawczej były realizowane w badanym okresie w ramach wykonywanych projektów badawczych, finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Poniesione na ten cel nakłady wyniosły w 2009 r. w wysokości 1.178 tys. zł. i 309,2 tys. Euro, a w 2010 r. - 76,8 tys. zł.

Kontrola wszystkich trzech postępowań przetargowych przeprowadzonych w latach 2009–2010 w celu udzielenia zamówienia publicznego na dostawy aparatury naukowo–badawczej wykazała, że przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych⁵.

5. W okresie objętym kontrolą Instytut zgłosił do ochrony w Urzędzie Patentowym ogółem 9 patentów, z tego 4 patenty w 2009 r. i 5 patentów w 2010 r.

W powyższym okresie zostały udzielone Instytutowi 3 patenty w 2009 r. przez Urząd Patentowy i 2 patenty (jeden w 2009 r. i 1 w 2010 r.) przez Europejski Urząd Patentowy.

6. W badanym okresie Instytut nie angażował środków finansowych i rzeczowych w tworzenie spółek lub obejmowanie udziałów i akcji w spółkach. W 2010 r. Instytut sprzedał 365 akcji (zakupionych przez były Instytut Celulozowo – Papierniczy po 10 zł akcja) za kwotę 5.953,00 zł (po cenie 16,31 zł akcja) firmie WEPA PROFESIONAL PIECHOWICE w Piechowicach, w wyniku obligatoryjnego wykupu akcji przez tę firmę do dnia 30 września 2010 r.

7. Instytut rzetelnie opracował i w pełni wykonał plany rzeczowo – finansowe na lata 2009 – 2010, pozytywnie zaopiniowane uchwałami Rady Naukowej Instytutu.

Roczne sprawozdania o działalności badawczej i rozwojowej Instytutu wzór PNT-01 za 2009r. i 2010 r. zostały również sporządzone rzetelnie, bowiem zawarte w nich dane dotyczące nakładów wewnętrznych i zewnętrznych na działalność badawczą i rozwojową oraz środków finansowania, wartości ewidencyjnej środków trwałych, aparatury naukowo – badawczej, a także wartości umorzeń tej aparatury były zgodne z zapisami księgowymi na analitycznych kontach księgowych.

Sprawozdania te zostały terminowo przekazane drogą elektroniczną do Głównego Urzędu Statystycznego.

---

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

Instytut terminowo i rzetelnie sporządził roczne sprawozdania finansowe za 2009 r. i 2010 r. zawierające bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych. Dane ujęte w tych sprawozdaniach były zgodne z ewidencją finansowo – księgową.

Sprawozdanie za 2009 r. uzyskało pozytywną opinię Rady Naukowej Instytutu i zostało zatwierdzone w dniu 8 października 2010 r. przez Ministra Gospodarki. Sprawozdanie za 2010 r. zostało przekazane w dniu 31 marca 2011 r. Ministrowi Gospodarki celem zatwierdzenia.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia stwierdzone nieprawidłowości dotyczące:

- niepoddawania przez Instytut w latach 2009–2010 trzech posiadanych budynków okresowym kontrolom: co najmniej raz w roku, co najmniej raz na 5 lat i co najmniej dwa razy w roku (dotyczy to jednego budynku o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m²) w zakresach określonych w art. 62 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane⁶, co było niezgodne z przepisami powyższej ustawy.

Budynki Instytutu poddano kontroli okresowej (rocznej i pięcioletniej) w częściowym zakresie dopiero w toku kontroli, tj. w drugiej dekadzie marca 2011 r., a wynikiem było stwierdzenie szeregu nieprawidłowości i uchybień, dla usunięcia których osoby przeprowadzające kontrole (posiadający stosowne uprawnienia) wydały 38 zaleceń.

- niezakończenia i nieprowadzenia dla trzech posiadanych budynków ksiąg obiektów budowlanych, co stanowiło naruszenie przepisów art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane. Książki obiektu budowlanego dla każdego z trzech budynków Instytutu zostały założone i wydane dopiero w toku kontroli w dniu 1 marca 2011 r.

Naruszenie powyższych przepisów ustawy Prawo budowlane wyczerpuje dyspozycję art. 93 pkt 8 i pkt 9 tej ustawy i stanowi wykroczenie podlegające karze grzywny.

Do stwierdzonych przez NIK uchybień między innymi należało:

- przedłużenie przez Instytut ważności umowy o oddanie w najem pomieszczeń biurowych o łącznej powierzchni 85,5 m² firmie OLEA POLSKA Sp. z o.o. aneksem z dnia 30 marca 2005 r., w sytuacji gdy umowa ta wygasła wcześniej z dniem 31 stycznia 2005 r.,

---

⁶ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

- brak zawarcia w umowie i w późniejszych aneksach z firmą OLEA POLSKA Sp. z o.o. klauzuli o naliczeniu przez Instytut odsetek karnych w przypadku nieterminowej płatności przez tę firmę czynszu za najem pomieszczeń, wynikającej z przepisów Kodeksu cywilnego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. poddawanie posiadanych obiektów budowlanych okresowym kontrolom w wymaganym zakresie i terminach określonych w ustawie Prawo budowlane,
2. wykonanie zaleceń wynikających z protokołów kontroli obiektów budowlanych Instytutu, przeprowadzonych w marcu 2011 r.,
3. przedłużanie ważności zawartych umów o oddanie przez Instytut w najem pomieszczeń przed upływem terminu trwania tych umów,
4. zawarcie w kolejnym aneksie do umowy z firmą OLEA POLSKA Sp. z o.o. klauzuli o naliczaniu przez Instytut odsetek karnych w przypadkach nieterminowej płatności przez tę firmę miesięcznego czynszu za najem pomieszczeń, wynikającej z przepisów Kodeksu cywilnego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.